

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 21 Eylül 2012
Nr. Ref.: RK 307/12

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Başvuru No: KI 55/12

Başvurucu

Avni Shabani

Yüksek Mahkeme'nin Rev. Nr. 132/2009 sayı ve 17 Ocak 2012 tarihli karar hakkında anayasal denetim başvurusu

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Mahkeme Heyeti:

Enver Hasani, Başkan
Kadri Kryeziu, Başkanvekili
Robert Carolan, Üye
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Ivan Čukalović, Üye
Arta Rama-Hajrizi, Üye

Başvurucu:

1. Başvuru Priştineli Avukat Nysret Mjeku tarafından temsil edilen başvuru Bay Avni Shabani tarafından yapılmıştır.

İtiraz Edilen Karar

2. Başvurucu, kendisine 12 Mart 2012 tarihinde teslim edilen Yüksek Mahkeme'nin Rev. nr. 132/2009 sayı ve 17 Ocak 2012 tarihli kararına itiraz etmiştir.

Başvurunun Konusu

3. Başvurucu, yukarıda zikredilen kararlarla Kosova Cumhuriyeti Anayasası (bundan sonra: "Anayasa") 54. maddesi [Hakların Yargı Yoluyla Korunması] ile güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

İlgili Hukuk

4. Başvuru Anayasa'nın 113.7 fıkrası, 03/L-121 sayılı Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın (bundan sonra: "Yasa") 22. maddesi ile Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra: "İçtüzük") 56. kuralı 2 fıkrasına dayandırılmıştır.

Başvuru Süreci

5. Başvurucu 22 Mart 2012 tarihinde Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi'ne (bundan sonra: "Mahkeme") başvurmuştur.
6. Anayasa Mahkemesi Başkanı'nın 5 Temmuz 2012 sayı ve GJR 55/12 sayılı kararı ile Üye Arta Rama-Hajrizi raportör yargıç olarak görevlendirilmiştir. Başkan'ın aynı tarih ve KSH 55/12 sayılı kararıyla Üye Snezhana Botusharova başkanlığında üyeler Ivan Čukalović ve Kadri Kryeziu'dan oluşan Ön İnceleme Heyeti belirlenmiştir.
7. Başvurunun yapıldığı 25 Temmuz 2012 tarihinde Yüksek Mahkeme'ye bildirilmiştir.
8. Ön İnceleme Heyeti 21 Eylül 2012 tarihinde raportör yargıcın ön inceleme raporunu inceledikten sonra Mahkeme Heyeti'ne başvurunun kabul edilmezliğine ilişkin öneri sunmuştur.

Olguların Özeti

9. Başvurucunun oğlu 2007 yılında bir trafik kazasında ölmüştür. Netice itibariyle başvuru sigorta şirketine karşı Lipyan Belediye Mahkemesinde dava açarak maddi ve manevi tazminat talebinde bulunmuştur.
10. Lipyan Belediye Mahkemesi'nin 17 Eylül 2007 tarih ve C.nr. 119.09 sayılı kararıyla başvuru maddi ve manevi tazminata ilişkin dava dilekçesi onanmıştır. Sigorta şirketi bu karara Priştine Bölge Mahkemesi nezdinde itiraz etmiştir.
11. Priştine Bölge Mahkemesi'nin 11 Mart 2008 tarihinde çıkarttığı Ac. nr. 897/2007 sayılı kararlar sigorta şirketinin itirazı kısmen temelden yoksun bulunarak reddedilmiş Belediye Mahkemesi'nin kararı desteklenmiştir. Priştine Bölge Mahkemesi sigorta şirketinin faiz oranına ilişkin itirazını kabul edip faiz tutarını değiştirmiştir. Sigorta şirketi Bölge Mahkemesi'nin kararı için Yüksek Mahkeme'ye revizyon başvurusunda bulunmuştur.
12. Yüksek Mahkeme'nin Rev. nr. 132/2009 sayı ve 17 Ocak 2012 tarihli kararıyla revizyon talebi kısmen kabul edilerek alt derece mahkemelerinin kararlarının maddi ve manevi tazminat tutarına ilişkin kısımlarını değiştirmiştir. Yüksek Mahkeme, alt derece mahkemelerinin maddi ve manevi tazminat tutarının Borçlar Yasası'nın 200.

madde 2 fıkrası ve 201. maddesine uygun olmadığını ve tutarın yüksek olduğunu tespit etmiştir.

Başvurucunun İddiaları

13. Başvurucu, Yüksek Mahkeme kararının Anayasa'nın 54. maddesine [Hakların Yargı Yoluyla Korunması] aykırı bir şekilde alındığını ileri sürerek şu gerekçesini bildirmiştir "[...]Yüksek Mahkeme'nin mağdur tarafların itirazı üzerine bu tutarları arttırdığı durumlar olmuştur. Diğer yandan bu tutarların düşürüldüğü durumlar yoktur. Bu dava Kosova Yüksek Mahkemesi'nin bu şekilde bir karar aldığı ilk davadır. Bu kararlar davacı diğer davacılar karşısında eşit olmayan bir duruma getirilmiştir [...].

Başvurunun kabul edilirlığının değerlendirilmesi

14. Mahkeme öncelikle başvuru için Anayasa'da belirtilen Yasa ve İçtüzükte ayrıntılı olarak açıklanan kabul edilirlilik koşullarının yerine getirilip getirilmediğini değerlendirmek durumundadır.

15. Mahkeme bu konuda İçtüzüğün 36. kuralı (1c) bendine atıfta bulunma ister. İlgili bent şöyledir: Mahkeme istemleri yalnız şu hallerde görüşebilir: c) İstem açık bir şekilde isnat edildiği zaman.

16. Bu çerçevede Mahkeme, başvuru, Anayasa ile güvence altına alınmış hak ve özgürlüklerini ihlal etmesi durumları dışında Yüksek Mahkeme'nin olgu veya yasalarla ilgili yanlış yaptıklarına ilişkin şikâyetle bulunamayacağını tespit etmiştir. Bununla ilgili olarak Mahkeme, hukuk mahkemelerinde alınan kararlar göz önünde bulundurulduğunda, dördüncü derece mahkemesi olmadığını vurgulamak ister. Hukuk mahkemelerinin rolü ve görevi usul ve maddi hukuka ilişkin kuralların yorumlanıp uygulanmasıdır (bkz. *mutatis mutandis* Garcia Ruiz – İspanya [GC] 30544/96 davası AIHM 1999-I tarihli kararı 28. Maddesi).

17. Anayasa Mahkemesi, delillerin doğru sunulup sunulmadığını ve başvurucuya adil yargılama yapılması anlamında usullerin, bir bütün olarak ele alındığında, gerektiği şekilde uygulanıp uygulanmadığını değerlendirebilir (bkz. *mutatis mutandis*, Edwards – Birleşik Krallık 13071/87 sayı ve 10 Temmuz 1991 tarihli kabul edilmiş dava başvurusu hakkında Avrupa İnsan Hakları Komisyonunun Raporu vb.).

18. Mevcut başvuruda başvuru Yüksek Mahkeme'nin yasaları bir bütün olarak doğru uygulamayışına itiraz edip alt derece mahkemelerinin kendisine ödenecek maddi ve manevi tazminat tutarına ilişkin olguların tespiti konusunda şikâyetçidir.

19. Başvurucu netice itibarıyla haklarının kamu otoritesince ihlal edildiğini gösterecek delillerle başvurusunu desteklememiştir. Öyle ki Mahkeme yargılama usullerinin herhangi bir şekilde hakkaniyetsiz ve keyfi olduğunu tespit etmeye yetkili değildir (bkz. *mutatis mutandis*, Shub – Lituanya davası ile ilgili AIHM'nin 17064/06 sayı ve 30 Haziran 2009 tarihli kabul edilmezlik kararı).

20. Bu nedenle başvuru Yüksek Mahkeme'nin Anayasa ile güvence altına alınan haklarını nasıl ve neden ihlal edildiğini ortaya koyamamıştır.

21. Bu tespitten başvurunun İçtüzüğün 36. kural (1c) fıkrası uyarınca açıkça temelden yoksun olduğu ortaya çıkmaktadır.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

İçtüzüğün 36. kuralı (1c) bendi ile 56. kuralı (2) fıkrasına Anayasa Mahkemesi'nin 21 Eylül 2012 tarihinde yapılan duruşmasında oybirliğiyle:

- I. Başvurunun kabul edilmez olarak reddine karar verilmiştir.
- II. İşbu karar Yasanın 20.4 maddesi uyarınca taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanır.
- III. Karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Arta Rama-Hajrizi, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza